

Het onderzoek blijkt weinig impact te hebben.

Als je wilt dat je interventie blijft voortbestaan, vraag je dan af waar de opbrengsten en aanbevelingen van dit onderzoek passen in de kwaliteitscyclus, in het meerjarenschoolplan. En stel met elkaar vast met welke vragen je doorgaat. Borgen is namelijk een continu proces van cyclisch verbeteren. De finale is dan reflectie en daarna weer focus aanbrengen. Voor reflectie kun je de tools voor zelfonderzoek gebruiken (zie paragraaf 3.2).

Borging is pas geslaagd als het onderdeel is geworden van de cultuur, ofwel:

- focus in de goede richting om een collectief doel te bereiken;
- focus op samenwerking in de school, maar ook op samenwerking tussen scholen;
- focus op verdiepend leren om verbeteringen te versnellen en innovatie te cultiveren.

Beschouw borgingsinstrumenten – zoals kwaliteitskaarten of regelmatig evalueren en waar nodig bijstellen – niet als doel, maar als middel. Blijf inhoud geven aan deze instrumenten door bij elkaar op de werkvloer te komen en vragen te blijven stellen aan jezelf en collega's. Dan werken deze instrumenten, omdat dan routine wordt opgebouwd: borgen door *walk the talk*.

Om te beoordelen of alle ingrediënten aanwezig zijn om te komen tot groei en verandering, kun je het model van Knoster erbij pakken (zie achterkant). Bij een goede mix ontstaan duidelijkheid, commitment, vertrouwen, acceptatie, enthousiasme en koersvastheid. Ontbreekt één ingrediënt, dan krijg je het tegengestelde effect: verwarring, chaos, weerstand, ongerustheid, frustratie en nutteloosheid. Heb jij in beeld of alle ingrediënten aanwezig zijn?

Borgen, waardoor opbrengsten van dit onderzoek worden verduurzaamd en verbreed

Afbeelding 11 Het model van Knoster